

MAANDBLAD

UITGEGEVEN DOOR HET NATUURHISTORISCH GENOOTSCHAP IN LIMBURG.

Maandelijksche Vergadering te SITTARD, Oranje-Hotel, tegen 7 uur, WOENSDAG 26 JULI a.s.

Verslag der Maandelijksche Vergadering, gehouden te Sittard den 24 Mei l.l.

Tegen 7 uur wordt de vergadering geopend. Met den Voorzitter zijn aanwezig de heeren: F. Arnoldts, Dr. J. Beckers, A. v. d. Camp, F. Clerx, de Gier, Dr. v. d. Meer, Pater H. Schmitz-S. J., van Rummen, Sprenger, Swart.

De Voorzitter deelt mede, dat de heer M. Dumoulin, boomkweker te Hoogeruts, Noorbeek, aan 't Genootschap eene levende kleine Hazelmuis ten geschenke heeft gegeven, die zich thans bevindt in 't Museum te Maastricht.

De heer v. d. Camp heeft gehoord, dat in de buurt van Schinveld reeds jaren geleden kleine hazelmuizen zouden gevonden zijn.

De heer Sprenger spoort de leden aan om een bezoek te brengen aan den Museumtuin, die in Mei en Juni vooral op z'n mooist is. In de afgelopen week nog werden er 120 verschillende bloemsoorten in uitgezaaid.

Vervolgens laat hij enkele planten zien, uit den Museum-tuin meegebracht, o.a. een forse exemplaar van *Muscari comosum*, Pluimhyacint, *Fragaria elatior*, Tuinaardbei, waarschijnlijk de Stamplant van onze aardbeien; *fragaria elatior* is vrij steriel; *Atropa Belladonna*, Wolfskers. In den Museumtuin heeft deze plant 'n doorsnede van 1½ Meter; daar ter plaatse is ook een exemplaar met gele vruchten; *Aristolochia climatis*, Pijpbloem; verder twee bloemen eener *Carduus*, waarvan hij niet zeker weet of 't *Carduus hamulosus* is. Nog deelt de heer Sprenger mee, dat hij in z'n particulieren tuin o.a. heeft staan: *Corydalis lutea* en *ochroleuca*, gele en geelwitte helmblom. Uit zaad van deze planten gewonnen, is een exemplaar verschenen, 'twelk zich gedraagt als 'n klimplant. Door een collega te Lisse werden den heer Sprenger de verschillende wildgroeiende bo'gewassen gevraagd; daarom houdt de heer Spr. zich bij de leden hiervoor aanbevolen; welkom zijn b.v. *tulipa silvestris*, muscari, scilla enz.

Dr. v. d. Meer vertoont 'n takje van 'n peer waaraan een scheut met bloemen. De heer Sprenger zegt, dat zich dit verschijnsel meermalen voordoet, vooral bij bepaalde peer-soorten. De heer van Rummen constateerde 't zelfde bij wilde kastanjes.

De heer Swart laat een gedroogde plant rondgaan, afkomstig uit 'n tuin te Maastricht; graag zou hij weten welke plant 't is. Men houdt ze voor eene Scilla.

H. Schmitz S. J. doet verschillende vragen en mededeelingen. Hij vraagt a) of het niet mogelijk is, bij de nummers van het Maandblad in de toekomst voor paginatie te zorgen. Tenzij er bezwaren van techuischen aard zijn, zou het, z.i., aanbeveling verdienen, dat het Maandblad gepagineerd werd, hetzij doorlopend voor elken jaargang, hetzij elk nummer op zich. Zonder paginatie immers is het niet mogelijk, een in het Maandblad verschenen wetenschappelijk opstel nauwkeurig te citeeren. Daarbij komt, dat paginatie bij dergelijke tijdschriften algemeen gebruikelijk schijnt te zijn en vermoedelijk geen enkele reden bestaat, om bij het Maandblad van dat gebruik af te wijken. In verband hiermede wenscht spr. nogmaals het voorstel te doen om in het Jaarboek van het Genootschap telkens de datum van het verschijnen te vermelden, liefst in de vorm van een uitdrukkelijke nota op een der eerste bladzijden (b.v. bij het Jaarboek van 1915 „Uitgegeven 16 April 1916"). Waar het Jaarboek reeds bij herhaling voor beschrijving van nieuwe soorten gebruikt werd, is nauwkeurige datering daarvan hoogst wenschelijk, om bij eventuele synonieme beschrijvingen uit te kunnen maken, welke naam de prioriteit heeft.

De Voorzitter antwoordt, dat er in 't vervolg met deze zeer billijke en gegronde verlangens van Pater Schmitz rekening zal worden gehouden. Vanaf e. k. Nieuwjaar zal 't Maandblad gepagineerd worden.

b) Vervolgens vraagt spr. of iemand nadere inlichting kan geven over haarwormen resp. over het dier, wat hier in de wandeling met dien naam wordt aangeduid. Het zou een behaarde worm (of insectenlarve?) zijn, die tusschen de teenen van koeien onder de huid leeft. Een schweizer te Sittard toonde hem een koe, die op de achterpooten moeilijk kon loopen en bij aanraking tusschen de teenen teekenen van hooge gevoeligheid gaf. Ook was daar ter plaatse ettervorming te constateeren. Uit de litteratuur is Spr. geen dergelijke parasiet bekend. Een Oestridentlarve kan hier niet in het spel zijn, daar hier te lande geen Oestrident voorkomen, wier larven aan de extremiteten van groote zoogdieren zouden leven.

Geen der aanwezige leden kon over deze vraag nadere inlichting geven.

c) Voor de derde vraag had spr. op de aanwezigheid van onze botanische autoriteit, Dr. A. de Wever gerekend, die echter verhinderd was aan de vergadering deel te nemen. In diens mededeeling over het Groote Hoefblad (*Petasites offi-*

cinalis L.) in de laatst verschenen Nrs. 3 en 4 van 't Maandblad worden slechts 2 soorten van exemplaren onderscheiden, n.l. 1) waar in ieder bloemhoofdje de afzonderlijke bloempjes meendeels tweeslachtig, buisvormig en onvruchtbaar zijn, terwijl een klein aantal (aan den rand) vrouwelijk, draadvormig en vruchtbaar zijn; 2) waar ze voor het grootste gedeelte vrouwelijk zijn met enkele tweeslachtige bloempjes op 't midden der schijf.

Spr. nu meent te Sittard en Valkenburg exemplaren te hebben opgemerkt, waarvan de afzonderlijke bloempjes in de onderzochte hoofdjes zonder uitzondering tweeslachtig en vruchtbaar waren, althans in dien zin, dat van onvruchtbaarheid uiterlijk geen teken te zien was. Onder de binoculaire microscoop zag hij overal de geopende helmknoppen met normaal stuifmeel en een goed ontwikkelde stamper, wiens uiteinden nog niet uiteen geweken waren, omdat de plant blijkbaar protandrisch is. 't Is natuurlijk wel mogelijk, dat deze tweeslachtige bloemen, niettegenstaande haar uiterlijk normaal voorkomen, feitelijk geen vruchten brengen en in dien zin onvruchtbaar zijn, zoodat zij vrijwel beantwoorden aan de termen der beschrijving sub 1. Maar aangezien elders het voorkomen van volop tweeslachtige en vruchtbare exemplaren van *Pelastites officinalis* — dus een derde vorm — werd waargenomen en vermeld (zie b.v. O. v. Kirchner, *Blumen und Insekten*, bl. 190 en 191), zoo zou de vraag geopperd kunnen worden, of we soms dergelijke exemplaren in de door spr. onderzochte gevallen voor ons hebben.

De mededeelingen betreffen de volgende onderwerpen: a) *Drilus flavescens* en *concolor*; b) Twee diptera, nieuw voor de Limburgsche en Nederlandsche fauna; c) Het aantal Malpighische vaten bij Phoriden.

a. De aansporing, gedaan op de Februari-vergadering, heeft tot gevolg gehad, dat verschillende leden ijverig naar slakkenhuisjes hebben gezocht of hebben doen zoeken om ze aan den Spr. voor het kweken van *Drilus*-kevers ter hand te stellen. Spr. bedankt vooral de heeren Dr. Beckers en Sprenger. De huisjes, door den laatstgenoemde te Meerssen verzameld, leverden behalve zekere Phoriden, ook verschillende reuzenexemplaren van *Drilus flavescens*. *Drilus concolor* was echter uit dit materiaal evenmin te verkrijgen als uit de honderden huisjes te Oud-Vroenhoven door P. Berndsen S. J. bijeengebracht. Waarschijnlijk sluiten de twee *Drilus*-soorten, die ten opzichte van haar voedsel concurrenten zijn, elkaar in een en dezelfde streek uit. *Drilus flavescens* duldt er geen *concolor*, en waar eerstgenoemde soort veel grooter en sterker is, neemt zij de gunstigste terreinen in beslag, zoodat zij in Nederland waarschijnlijk uitsluitend in de krijtzone van Zuid-Limburg wordt aangetroffen. *Drilus concolor* verwacht spr. in Limburg alleen op sterk kalkhoudenden grond buiten het krijt, b.v. te Geulle en Spaubeek, waar veel slakken voorkomen, zelfs *Helix pomatia*.

Buiten Limburg werd het mannetje van *D. concolor* gevangen te Oosterbeek, Vianen en Rotterdam. Het wijfje was in Nederland nooit waargenomen, totdat dit jaar op 7 April, op verzoek van ons medelid Dr. Romijn, diens familielid, Mej. A. van Eek te Vianen, een aantal slakkenhuisjes verzamelde, waaruit spr. een wijfje van de zoo lang gezochte soort kweekte. Het zeldzame diertje werd aan Jhr. Dr. Ed. Everts, den Haag, voor zijne

standaard-collectie van Nederlandsche kevers aangeboden, die het geschenk met hartelijke dankbeluiging aanvaarde.

b. Het is thans ook gelukt, de *Borborus*-soort uit de Maastrichtsche mergelgrotten te determineren, waarvan in het Maandblad April 1913 (Nr. 4) gewag werd gemaakt. Het diertje beantwoordt aan de beschrijving van *B. notabilis* Collin uit Engeland. Maar terwijl Collin alleen het mannetje (in één exemplaar) kende, bezit Spr. ook het wijfje. Is het niet verbazend, hoeveel zeldzaamheden op entomologisch gebied „de berg” (de grot van den Louwberg onder Oud-Vroenhoven) al heeft opgeleverd? Een ander vliegsoort, nieuw voor de Nederlandsche fauna, vond spr. dezer dagen onder een dooden mol: *Chaetoneurophora fennica* Becker, in gezelschap van twee andere soorten van hetzelfde geslacht, n.l. *Ch. caliginosa* Meigen en *Ch. curvinervis* Becker.

c. De laatste vondst werd, door een toeval, aanleiding tot een hoogst interessante ontdekking op anatomisch gebied. Een der exemplaren van *Ch. fennica* n.l. werd, wegens beschadiging, voor dissectie opgeofferd en spr. constateerde daarbij het aanwezig zijn, bij deze Phoride, van slechts drie malpighische vaten. Hetzelfde feit had Assmuth enkele jaren geleden voor *Termitoxenia* vastgesteld, zonder een verklaring van dit uiterst merkwaardig getal, dat volgens hem anders nergens bij volwassen insecten voorkomt, te kunnen geven. De verklaring ligt volgens Spr. in de verwantschap der *Termitoxeniiden* met de Phoriden. Door het onderzoek van verschillende inlandse genera der Phoridae is hem gebleken, dat het drietal van Vasa Malpighii bij deze vliegenfamilie veel voorkomt en zich uit het normale viertal heeft ontwikkeld langs een weg, die nog duidelijk te volgen is. Spr. hoopt binnen kort een meer uitvoerige studie hierover te kunnen uitgeven.

De Voorzitter dringt aan op tijdige toezending van bijdragen voor 't Maandblad, mede doet hij 'n beroep op de leden, om meer locendingen van copie dan zulks tot nu toe het geval is geweest. 't Maandblad moet niet geredigeerd worden door slechts een paar personen, dit klemt te meer omdat er anders geene afwisseling van onderwerpen genoeg is.

In den tuin van Dr. Beckers, doet zich telken jare 't verschijnsel voor, dat de taxussen dorre takjes krijgen. Dr. Romijn had hem meegedeeld, dat zulks veroorzaakt werd doordat kevertjes deze takjes aanvraten. Dr. Beckers heeft daarom thans enkele taxussen „uitgeklopt” boven een regenscherm; 't resultaat was, dat hij honderden kleine grijzbruine snuitkevers ving, waarvan hij er enkele heeft meegebracht. Ook toont hij 'n paar aangevreten takjes, die allemaal op dezelfde wijze ringvormig van de schil zijn beroofd.

De heer Sprenger houdt 't kevertje voor een *Otiorrhynchus*.

Pater H. Schmitz zal 't beestje nader determineren. (Zie elders in dit Maandblad).

Om deze keverplaag te bestrijden meent de heer Sprenger dat 't goed is om, begin April, lijmbanden rondom de boomen aan te brengen. 't Kevertje toch kan niet vliegen en kruipt, als 't begin April uit den grond komt, waarin 't verpopt heeft, tegen de boomen op.

In boomkwekerijen doet *Otiorrhynchus* niet zelden onnoemelijk veel schade. O.a. werd 't den heer Sprenger toegestuurd uit kwekerijen te Lot-

tum en Raath-Bingelrade.

De heer van Runmelen deelt mede dat hij op eene excursie, gehouden half Mei van dit jaar, de Geelbuikpad (*Bombinator pachypus*) vond in de wagensporen van den weg Landraad-Crapoel even benoorden de eerste plaats. Waar verschillende auteurs meenen, dat deze beestjes alleen in kalkhoudende wagensporen vertoeven moeten we, aldus de heer v. R., opmerken, dat daar ter plaatse van kalk geen sprake kan zijn.

Verslag der Maandelijksche Vergadering te Maastricht op 1.1. 29 Juni.

Toen op de Maandelijksche vergadering te Sittard, den 24 Mei 1.1., 't voorstel werd gedaan, om de Juni-bijeenkomst te doen plaats vinden in Maastricht, werd er zoo hier en daar gevreesd, dat deze verandering geene verbetering zou blijken te zijn.

De vergaderingen in Sittard, redeneerde men, werden goed bezocht. Zou dat in Maastricht ook wel 't geval zijn?...

Waarom dus verandering aangebracht?...

Deze vrees is ongegrond gebleken.

Te Maastricht hadden we 'n druk bezochte vergadering. En wat ons vooral genoeg deed, was de aanwezigheid daár van zoovele onderwijzers.

't Hoofddoel toch van Museum en Museum-tuin te Maastricht is: ze dienstig te doen zijn voor het Onderwijs.

Om dit doel te bereiken is 't noodig, dat 't onderwijzend personeel in Limburg met 't Museum en den tuin kennis make. Uit die kennismaking volgt dan op den duur vanzelf — we twifelen er geen oogenblik aan — een druk bezoek met de leerlingen en kan dien leerlingen aanschouwelijk onderwijs in Natuurlijke historie gegeven worden.

Wij weten uit eigen ervaring, hoe geen enkel vak er zich meer toe leent, om prettig en met vrucht gedoeceerd te worden, dan plant- en dierkunde, maar weten óók, dat het voor den leerling 'n martelarij kan worden, als de leeraar er niet op uit is, om aan zijn klasse de plant of 't dier, waarover hij handelt, te laten zien.

En waar, naar ik stellig hoop, er op onze scholen méér en méér gebroken gaat worden met de oude methode, om de hersens der kinderen te plagen met allerlei kennis over leeuwen en tijgers, otifanten en rhinocerossen, tropische boomen en exotische kruiden, terwijl er met geen woord haast gesproken werd van onze inheemsche fauna en flora, zijn Museum en Museum-tuin van des te meer belang.

Zij toch bergen, of zutten binnenkort bergen, alles wat er in ons mooi Limburg groeit en bloeit, loopt en vliegt, kruipt en zwemt en maken 't den leeraar mogelijk om, in heel korten tijd, de leerlingen 'n schat van natuurhistorische kennis bij te brengen.

De aanwezigheid dan te Maastricht van zoovele onderwijzers stemde ons tot vreugde. Voor „tempering" dier vreugde had ditmaal Dr. de Wever gezorgd.

Want, ofschoon punt één der agenda luidde: „bezigting van den Museumtuin, onder leiding van Dr. A. de Wever".... was de dokter niet zichtbaar....

Dokters zijn menschen, die nooit zeker zijn van vrijen tijd.

De dokter van Nuth verkeert, in dit punt, in geen betere conditie dan zijn collega's.

Dies kunnen en mogen we hem niet kwalijk nemen, dat hij te Maastricht.... schitterde door afwezigheid.

Trouwens, hij en de heer Sprenger hebben er voor gezorgd, dat een bezoek aan den Museum-tuin óók zonder leiding, immer de moeite waard is.

De vele honderden planten toch hebben zij tweeën netjes van etiquetten voorzien.

Dank ook hun beider voortdurende zorgen is er tusschen al die verschillende gewassen in den tuin, zóó'n orde en regelmaat, dat eenieder, die maar iets voor onze wilde flora voelt, er met genoeg uren lang zal tusschen vertoeven.

Punt één der agenda kunnen we daarom, ondanks de afwezigheid van den leider, in alle gerustheid, wel geslaagd heeten.

Moge 't tot resultaat hebben, dat de Museum-tuin zich méér en méér in veler belangstelling gaat verheugen!

't Was, na bezichtiging van den tuin, den Voorzitter 'n aangename taak den aanwezigen, 'n hartelijk welkom toe te roepen in een der zalen van 't Museum. Met vreugde mocht hij er op wijzen, hoe de stad Maastricht er op uit is om van 't Museum-gebouw te maken, wat er van te maken is.

En er is iets van te maken!

De tot nu toe uitgevoerde herstellingswerken zijn van dien aard, dat we op goeden grond mogen zeggen: „het Natuurhistorisch Museum wordt een der mooiste, meest pittoreske gebouwen van gansch Maastricht!"....

P. H. Schmitz S. J. deelt mede, dat de boktor *Dorcadion fuliginator*, tot nu toe nog niet op Nederlandsch grondgebied aangetroffen, in den laatsten tijd in verschillende exemplaren te Brunssum en in de Brunssummerheide ontdekt werd. Het is de WelEerw. Heer P. Wilfridus Riswick O.S.B. uit de Abdij Merkelbeek, voor wien het was weggelegd, deze belangrijke vondst te doen.

Al lang hadden Nederlandische coleopterologen dezen bokkever gezocht, daar hij in de Belgische Kempen (tusschen Hasselt en Maastricht) reeds was waargenomen en men dus zijne aanwezigheid in Zuid-Limburg, rechts van de Maas, met groote waarschijnlijkheid vermoeden kon.

Het geslacht *Dorcadion* is in Zuid-Europa door vele soorten vertegenwoordigd.

Dorcadion fuliginator is de eenige, die meer naar het Noorden doordringt.

Men onderscheidt een vorm met zwarte dekschilden en een andere, waarvan de dekschilden geheel grijs bestoven zijn. De Brunssummer exemplaren behooren tot deze laatste.

Vervolgens doet spreker een beroep op de leden van 't Natuurhist. Genootsch. om hem behulpzaam te zijn in 't opzoeken van nieuwe vindplaatsen der Reuzenmier, *Camponotus herculeanus ligniperda*, tot nu toe alléén in Limburg gevonden bij Venlo en Sittard.

Hij meent, dat haar verborgen levenswijze oorzaak is dat ze zoo zelden werd aangetroffen.

Het beste middel om de nesten dezer mier te vinden is: 't verwijderen van de moskorsten rondom den voet van eikeboomen, vooral als deze op zonnige heuvels slaan.

De heer Sprenger tielt ter bezichtiging rondgaan een buisje met groote parasieten, welke hij dien middag, op een gierzwaluw in den Museum-tuin gevonden, had verzameld.

P. Schmitz herkende de diertjes als z.g. luisvliegen, behoorende tot de soort *Oxypterus pal-*

lidum Latr., en geeft eenige nadere inlichtingen over deze eigenaardige pupipare Diptera, waarvan de meest gewone verlegenwoordigster, zonder twijfel, de schapenluís *Melophagus ovinus* is, welke ook in Limburg overal op schapen voorkomt.

De heer J. P. Schoonhoven demonstreert 't nest van een boekvink. Dit nest had gezeten op een houten paal. Opvallend was 't, hoe het vinkenpaar het nestmateriaal en den nestvorm had weten aan te passen aan 't voorwerp waarop 't nest geplaatst was geworden.

Waar de heer Schoonhoven ditmaal voor 't eerst 'n vergadering van 't Natuurh. Genootschap bijwoont, meent de voorzitter verplicht te zijn den heere Sch. er op te wijzen, dat zijn trouw verschijnen op de maandelijksche vergaderingen ten eerste geapprecieerd zou worden. „Immers, aldus de Voorzitter, de heer Schoonhoven geeft, door 't demonstreeren alléén van dit nestje, blijk, dat hij „kijk heeft op de natuur.”

Juist dergelijke „kijkers” moeten we op onze vergaderingen hebben.

Zij toch maken onze bijeenkomsten prettig, en doen ze, wat 't voornaamste is, in hooge mate leerzaam zijn.

Alhoewel de heer Sprenger voor deze vergadering eene lezing had aangekondigd, had hij gemeend zijne spreekbeurt te moeten afstaan aan Prof. Keuller.

Op de maandelijksche vergadering, gehouden te Sittard den 29 Maart l.l., had Mevrouw van Itterson-Rotgans de vraag gesteld, of niemand der aanwezigen 'n verklaring kon geven van 't ontstaan der vuursteen.

Een hunner had toen gezegd, dat dergelijke steenen zich gevormd zouden hebben rondom een reeds bestaand voorwerp.

't Was naar aanleiding van dit antwoord — waarmee de heer Keuller zich niet gansch en al kon vereenigen — dat hij eene „causerie”, zooals hij 't noemde, hield over vuursteen.

'n Uitgebreide collectie vuursteen en voorwerpen, welke met vuursteen in nauw verband staan, diende ter verduidelijking van wat Professor Keuller, die op dit gebied zoo goed thuis is, op de vergadering uiteenzette.

In 't eerstvolgend Maandblad zullen we z'n „causerie” uitgebreid behandelen.

Nieuwe planten in den Museum-tuin.

Gagea arvensis Schult.
Akker geelster.
Gagea stenopetala Rehb.
Weide geelster.
Gagea spathacea Salish.
Scheede geelster.
Euphorbia amygdaloides L.
Amandel wolfsmelk.
Epilobium montanum L.
Bergbastaardwederik.
Fritillaria meleagris L.
Kievietsbloem.
Primula officinalis Jacq.
Gewone sleutelbloem.
Thlaspi alpestre L. calamagrostis Lej.
Barbarea vulgaris R. Br. B. arcuata Rehb.
Coronopus Ruelli All.
Gewone Varkenskers.
Hypêricum perforatum L.
S. Janskruid.

Geranium sylvaticum L.
Bosch ooievaarsbek.
Euphorbia Lathyris L.
Koffieboon.
Oenothera Lamarckiana Ser.
Grootbloemige Nachtkaaers.
Oenothera biennis L.
St. Teunisbloem.
Cytisus sagittalis Koch.
Pijlbrem.
Vinca minor L.
Maagdepalm.
Polemonium coeruleum L.
Speerkruid.
Lysimachia nemorum L.
Boschwederik.
Hyoscyamus niger L.
Bilsenkruid.
Mentha aquatica L.
Watermunt.
Mentha aquatica × *arvensis*.
Leonurus Cardiaca L.
Hertsgespan.
Polystichum Oreopteris D. C.
Berg Niervaren.
Polystichum cristatum Rth.
Kamdragende niervaren.
Asplenium Rula muraria L.
Steenruit.
Osmunda regalis L.
Koningsvaren.
Pteris aquilina L.
Adelaarsvaren.
Oenanthe peucedanifolia Poll.
Varkenskervelbladig Torkruid.
Luzula albida D. C.
Witte veldbies.
Geum rubellum Ehr.
Coronilla varia L.
Bont Kroonkruid.
Vicia pannonica Jacq.
Hongaarsche wikke.
Medicago arabica All.
Gevlekte rupsklaver.
Lathyrus tuberosus L.
Aardakker.
Digitalis lutea L.
Geel Vingerhoedskruid.
Scilla campanulata L.
Centaurea Calcitrapa L.
Sterredistel.
Asperula cynanchica L.
Wit ruwblad.
Arabis arenosa Scop.
Zand scheefkelk.
Chelidonium majus L. laciniatum.
Senecio nemorensis Jacq. —
Melilotus albus Desr.
Witte Honingklaver.
Neslea paniculata Des.
Vinkenzaad.
Malva verticillata L.
Kransmalva.
Sideritis montana L.
IJzerkruid.
Nicandra physaloides Gaertn.
Gitbes.
Cirsium corymbosum Scop.
Wolfig vederdistel.
Thalictrum flexuosum Bernh.